

YÖK: DUVARA BİR TUĞLA DAHA

6 Kasım 1981’de üniversitelerin mevcut yönetimleri tasfiye edilerek, üniversite yönetimleri dönemin askeri cuntası tarafından yeniden yapılandırıldı. Bu yapılandırmanın mimarları, bizzat 12 Eylül’ün aktörleri olduğundan, yeni kurulan düzen de buna göre şekillendi. Yani dönemin baskıcı rejimi kendisini Yükseköğretim Kurulu’nun (YÖK) içinde var etti.

Elbette bunun yapılmasının temel nedeni dönemin öğrenci hareketleridir. Dönemin sosyalist ve devrimci çizgideki öğrenci hareketlerinin önüne set çekmenin yegâne yolu olarak kurulmuştur YÖK. Bütün üyeleri devlet tarafından belirlenen YÖK’ün, onaylanmasını da cumhurbaşkanı yapmaktadır. Bu da YÖK’teki mevcut ‘hiyerarşik’ yapılanmayı gösteren bir şeydir. Bir mekanizma olarak, devletin aygıtı gibi işleyen YÖK, kaçınılmaz olarak üniversitelere ve doğal olarak eğitime de yapı olarak devletin bu hiyerarşik yapılanmasını da yerleştirmektedir. Tıpkı merkezi devlet modelinde olduğu gibi, tabandan tavana değil de tavandan, yani yukarıdan aşağıya doğru işleyen bir yapı, üniversitelerde de kendini göstermiştir. Dönemin sosyo-politik koşulları bahane edilerek kurulan YÖK, hala varlığını devam ettirmektedir. Bu da demektir ki, o dönemden bu döneme var olan hükümetler -hem iktidar kaygılarından dolayı, hem de ‘68 ruhunun üniversitelerde yeniden canlanması ihtimalinin korkusuyla- YÖK’ü var etmekten memnundurlar.

Bugünkü hükümetin, ‘anadilde eğitim ya da iki dilli yaşam’ konularına bakışı ile YÖK’ün bu konuya bakış açısı arasındaki paralellikte de, iki yapının iç içe geçmiş olması yatmaktadır. Hükümetin ‘tek dil’ şiarı, üniversite yönetimlerinde de yinelenmektedir. Bu YÖK’ün devletin organik yapısının bir parçası olmasından ileri gelmektedir. Organizma ideolojiyi üretir –ki bu milliyetçi ideolojidir,- mekanizmaları ise bunu ögütür.

Öğrenim görmüş olduğumuz Dicle Üniversitesi’nde YÖK’ün yıldönümü olan 6 Kasım, 4 Kasım’da protesto edildi. Protestoda ayrıca öğrenciler arasındaki bağı koparma amaçlı yapılacak olan duvara da tepki vardı. Biz öğrenciler olarak bu duvarın, üniversitemizi ‘yarı açık ceza

evi’ haline getireceğini düşündük. EMO GENÇ olarak, polise yönelik; ‘ÜNİVERSİTEYE HİÇBİR ŞEKİLDE GİREME-YECEKSİNİZ’ ve duvara yönelik; ‘BU DUVAR SİZİ HAPSE-DECEKTİR’ pankartlarıyla ve EMO-GENÇ flamalarımızla yürüyüşe katıldık. Öğrenciler ve polisler arasında çıkan anlaşmazlık sonucu büyük olaylara, üniversitede yaşanmaması gereken olaylara tanıklık ettik.

Toplum olarak sürekli şiddete maruz kalınmış bir halkız biz. Anne-babalarımız bizi, kendi tabirleriyle ‘okusunlar’ diye üniversiteye yolluyorlar. Bu ibareye ‘ee o zaman okuyun, ne işiniz var olaylarda vs.’ diye tepkiler gelebilir; ancak biz öğrenciler, ömrümüzün en verimli dönemindeyiz, bu yüzden yaşanan olaylara duyarsız kalmamız mümkün değildir.

Tüm yazdıklarım ve yazdıklarımın içinde yaşananlar bir yana da, polisin üniversite içinde öğrencilere yaptığı sert müdahalenin hiçbir şekilde açıklaması olamaz. Bu sert müdahalenin yanı sıra fakültelerin içine, hatta ve hatta sınıfların içine, öğrencilerin tek tek yoklanması ve kendi gözlemleriyle ‘terli’ olanların hepimizin gözü önünde kelepçelenip götürülmesi, kelimeleri kifayetsiz kılıyor, okulun ‘eğitim-öğretim’ yeri olup olmadığının bir muammaya dönüşmesine sebep oluyor.

Daha iyi, mutlu bir yıl dileğiyle...

DİYARBAKIR EMO-GENÇ
M. Emin AYDIN

